

ODDZIAŁ TERENOWY W ŁODZI

LOD.WKUZ.GZ.4243.67.2025.KG.4

Łódź, dnia 21 października 2025 r.

O G Ł O S Z E N I E

/o przetargu nieograniczonym na dzierżawę/

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Łodzi (dalej KOWR), działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 826 – dalej UG NRSP) oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1944), Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (tj. Dz. U. 2022, poz. 433) podaje do publicznej wiadomości, że ogłasza **nieograniczony przetarg ustny (licytacyjny) na dzierżawę niezabudowanej nieruchomości rolnej wchodzącej w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, określonej w wykazie z dnia 16.09.2025 r.**

Przedmiotem dzierżawy jest niezabudowana nieruchomość rolna położona w gminie Nowa Brzeźnica, powiat pajęczański:

Obręb	Nr działki	Powierzchnia /ha/	Użytki /ha/	Czynsz wywoławczy /dt pszenicy/	Minimalne postąpienie /dt pszenicy/	Wadium /zł/
Kruplin	1190	0,3379	RIIb – 0,1176 RV Ia – 0,2203	2	1	955,00

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Brzeźnica, uchwalonym w dniu 6 czerwca 2026 roku, uchwała nr 154/XXVIII/06 – dz. Nr 1190 – leży w terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej o symbolu na planie: 2R, ponadto działka znajduje się na obszarze występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP.

Działka ma regularny kształt, posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej (gruntowej).
Nieruchomość będzie podlegała wydzierżawieniu do dnia **30 września 2035 roku**.

KOWR zastrzega możliwość wcześniejszego rozwiązania umowy dzierżawy w części lub w całości. Celem zabezpieczenia skutecznego przejęcia dzierżawionej nieruchomości, KOWR może żądać od dzierżawcy w dniu zawarcia umowy dzierżawy nieodwołalnego pełnomocnictwa do jednostronnego przejęcia przez KOWR nieruchomości Zasobu i sporządzenia protokołu zdawczo-odbiorczego, w przypadku złożenia przez KOWR oświadczenia woli o wyłączeniu części lub całości gruntów z przedmiotu dzierżawy.

Przetarg ustny licytacyjny odbędzie się w dniu 11 grudnia 2025 r. o godz. 10⁰⁰
w siedzibie KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA w Łodzi,
ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź.

W przetargu nie może uczestniczyć podmiot, który (art. 29 ust. 3bc UG NRSP):

- 1) **ma zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec KOWR, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w szczególności zalegają z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskały one przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub**

- 2) w okresie 5 lat przed dniem ogłoszenia przetargu władza lub władze nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i mimo wezwania Krajowego Ośrodka nieruchomości tych nie opuścił,
- 3) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zastrzega sobie prawo weryfikacji kandydatów na nabywcę przed zawarciem aktu notarialnego w sprawie przestrzegania sankcji unijnych uzupełnionych przez sankcje krajowe w związku z wojną w Ukrainie.
- Stwierdzenie istnienia okoliczności skutkuje zakazem udostępniania podmiotowi wpisanemu na listę lub na jego rzecz – bezpośrednio lub pośrednio – jakichkolwiek zasobów gospodarczych.

Oświadczenia o braku podstaw do wykluczenia z przetargu oraz o zapoznaniu się z przedmiotem przetargu oraz treścią ogłoszenia o przetargu składane będą przez osoby zamierzające uczestniczyć w przetargu pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenia fałszywego oświadczenia. Druk wydawany przed przetargiem.

W przypadku małżonków pomiędzy którymi istnieje wspólność majątkowa, w przetargu może brać udział tylko jeden ze współmałżonków.

W przetargu mogą brać udział krajowe i zagraniczne osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które:

- **wpłacą wadium** w podanej w niniejszym ogłoszeniu wysokości z odpowiednim wyprzedzeniem, **tak aby środki finansowe znalazły się na rachunku bankowym najpóźniej dnia 08 grudnia 2025 r. włącznie**, na konto KOWR OT w Łodzi nr **37 1130 1163 0014 7124 8320 0002**.
- stawia się na przetarg ustny (licytację) w terminie i miejscu wskazanym w ogłoszeniu
- spełnią inne warunki podane w niniejszym ogłoszeniu.

Tytuł wpłaty wadium musi dokładnie określać położenie i oznaczenie nieruchomości oraz nr telefonu.

Osoby fizyczne uczestniczące w przetargu muszą posiadać dokumenty tożsamości.

Osoby prawne zamierzające wziąć udział w przetargu powinny do dnia 08 grudnia 2025 r. włącznie dostarczyć do KOWR aktualny wypis z właściwego rejestru, (wypis nie starszy niż 3 miesiące) w celu umożliwienia komisji przetargowej ustalenia organu osoby prawnej działającego w jej imieniu, ewentualnego pełnomocnika do działania w imieniu osoby prawnej, oraz inne dokumenty statutowe umożliwiające ustalenie struktury kapitałowej firmy (dopuszcza się złożenie dokumentów w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym: za pośrednictwem platformy e-PUAP - KOWR_OT_Lodz/SkrytkaESP, za pośrednictwem skrzynki do e-doręczeń - AE:PL-89126-24672-AFTUF-15 lub dokumentów podpisanych za pomocą elektronicznego podpisu kwalifikowanego lub podpisu zaufanego przesłanych na adres e-mail: lodz@kowr.gov.pl, przy czym:

- kwalifikowany podpis elektroniczny - oznacza zaawansowany podpis elektroniczny, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;
- podpis zaufany – jest to podpis elektroniczny, którego autentyczność i integralność są zapewniane przy użyciu pieczęci elektronicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierający: dane identyfikujące osobę, ustalone na podstawie środka identyfikacji elektronicznej (profilu zaufanego) wydanego w systemie, o którym mowa w art. 20aa pkt 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, obejmujące: imię (imiona), nazwisko, numer PESEL, identyfikator środka identyfikacji elektronicznej, przy użyciu którego został złożony, czas jego złożenia)).

Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej zamierzające wziąć udział w przetargu powinny do dnia 08 grudnia 2025 r. włącznie dostarczyć do KOWR odpowiednie, właściwe dla danej jednostki, dokumenty rejestrowe, dokumenty pełnomocników lub właścicieli ją tworzących (dopuszcza się złożenie dokumentów w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym).

W przypadku niedostarczenia przez osobę/podmiot zamierzającą/y brać udział w przetargu, w terminie wskazanym przez organizatora przetargu, danych niezbędnych do identyfikacji uczestnika przetargu, organizator przetargu nie dopuszcza tego uczestnika do udziału w przetargu. W przypadku przesyłek pocztowych decyduje data wpływu do jednostki terenowej KOWR organizującej przetarg.

Wadium wpłacone przez oferenta, który przetarg wygrał zostanie zwrócone po podpisaniu umowy dzierżawy, zaś pozostałym uczestnikom zostanie zwrócone w wartości nominalnej po zakończeniu przetargu.

Wadium przepada na rzecz KOWR w razie uchylenia się osoby, która wygrała przetarg, od zawarcia umowy dzierżawy lub gdy żaden z uczestników przetargu nie zgłosi postąpienia ponad czynsz wywoławczy.

Wadium przepada w przypadku, gdy zawarcie umowy stanie się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie oferenta, tj. w szczególności nieuzyskania pisemnej zgody współmałżonka (w przypadku wspólności ustawowej) na dzierżawę nieruchomości, zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, bądź braku złożenia zabezpieczeń zapłaty należności wynikających z umowy dzierżawy (zgodnie z zarządzeniem

Dyrektora Generalnego KOWR w sprawie zabezpieczenia należności KOWR), które to stanowią warunek zawarcia umowy.

Uwaga: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa informuje, że kandydat na dzierżawcę, wyłoniony w przetargu, będzie zobowiązany do złożenia zabezpieczenia płatności czynszu dzierżawnego w wysokości 15-miesięcznego czynszu oraz odsetek ustawowych za 6 miesięcy od wysokości czynszu rocznego w postaci:

1) przy czynszu do 100 dt pszenicy rocznie:

- dwóch weksli „in blanco” na zabezpieczenie należności z tytułu płatności czynszu dzierżawnego wraz z deklaracją wekslową oraz weksla „in blanco” na zabezpieczenie ewentualnych należności z tytułu bezumownego użytkowania;

2) przy czynszu powyżej 100 dt pszenicy rocznie:

- dwóch weksli „in blanco” na zabezpieczenie należności z tytułu płatności czynszu dzierżawnego wraz z deklaracją wekslową,

- weksla „in blanco” na zabezpieczenie ewentualnych należności z tytułu bezumownego użytkowania,

- hipotekę na nieruchomości wolnej od wszelkich obciążeń lub jedno z poniższych zabezpieczeń: poręczenie wekslowe, gwarancja bankowa, kaucja pieniężna, blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym, przewłaszczenie na majątku ruchomym wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy.

Ponadto w przypadku wylicytowania rocznego czynszu powyżej 150 dt pszenicy Kandydat na dzierżawcę złoży oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji z tytułu roszczeń Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynikających z zawartej umowy w trybie art. 777 § 1 pkt 4 i pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w ciągu 14 dni od daty podpisania umowy.

Zastrzega się prawo odmowy przyjęcia zabezpieczenia uznanego za mało wiarygodne. Kandydat na dzierżawcę zobowiązany jest przed podpisaniem umowy dzierżawy do złożenia dokumentów potwierdzających jego sytuację majątkową.

Przetarg zostanie przeprowadzony, chociażby zakwalifikowano do przetargu tylko jednego oferenta, spełniającego warunki przetargu.

Termin i miejsce zawarcia umowy dzierżawy zostanie ustalony z kandydatem na dzierżawcę po zakończeniu przetargu i złożeniu stosownego zabezpieczenia płatności czynszu dzierżawnego.

Oględzin przedmiotu dzierżawy można dokonać w dowolnym dniu, a projekt umowy dzierżawy i zarządzenie Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w sprawie zabezpieczenia należności KOWR są dostępne w godzinach pracy w siedzibie KOWR OT w Łodzi, ul. Północna 27/29, pokój 323.

Dzierżawa nieruchomości nastąpi według danych z ewidencji gruntów i budynków. KOWR nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne niezgodności w zakresie rodzaju użytków oraz różnicy powierzchni nieruchomości, jeżeli po zawarciu umowy dzierżawy zostanie wykazana inna powierzchnia lub rodzaj użytków, niż wynika to z powołanej wyżej ewidencji. Granice wydzierżawianych nieruchomości nie będą wznawiane geodezyjnie na koszt KOWR.

Uczestnik przetargu może wnieść do Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi pisemne zastrzeżenia na czynności przetargowe w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

Dyrektor Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi rozpatruje powyższe w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie doręcza się osobie, która wniosła zastrzeżenia i zamieszcza się je na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Uważa się, że rozstrzygnięcie zostało doręczone osobie, która wniosła zastrzeżenia z dniem zamieszczenia rozstrzygnięcia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Na podjęte przez Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR rozstrzygnięcie, służy prawo wniesienia zastrzeżeń do Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia. Do obliczania terminów stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Do czasu wydania rozstrzygnięcia przez Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka w Łodzi albo rozpatrzenia zastrzeżeń przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka, albo upływu terminu na wniesienie tych zastrzeżeń, umowa dzierżawy nie może zostać zawarta.

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Łodzi ul. Północna 27/29 telefon: 042 636-53-26, 502-316-220 (Kamil Gniatkowski).

Ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie przez okres min. 14 dni na tablicy ogłoszeń: Urzędu Gminy w Nowa Brzeźnica, lokalnego sołtysa, Łódzkiej Izby Rolniczej, Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi oraz na stronie podmiotowej BIP KOWR.

Organizator przetargu zastrzega sobie możliwość odstąpienia od jego przeprowadzenia bez podania przyczyny, do czasu rozpoczęcia przetargu.

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Informacja o przetwarzaniu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa danych osobowych uczestników przetargów ustnych (licytacyjnych) na dzierżawę/sprzedaż nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, w tym przetargów przeprowadzanych z użyciem środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej jako „RODO”, w związku z pozyskaniem Pani/Pana danych osobowych (w tym wizerunku) uprzejmie informujemy, że:

1) Administrator danych osobowych

Administratorem danych osobowych, czyli podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych osobowych zawartych we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie i pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcie umowy po rozstrzygnięciu przetargu oraz utrwalonych w trakcie przeprowadzania przetargu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (zwany dalej KOWR lub Administrator) z siedzibą w Warszawie (01-207) przy ul. Karolkowej 30. Z Administratorem może się Pani/Pan skontaktować poprzez adres e-mail: kontakt@kowr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa.

2) Inspektor Ochrony Danych Osobowych

W KOWR wyznaczono Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z którym może się Pani/Pan skontaktować w sprawach ochrony i przetwarzania swoich danych osobowych pod adresem e-mail: iodo@kowr.gov.pl lub pisemnie na adres naszej siedziby, wskazany w pkt 1.

3) Cele i podstawy prawne przetwarzania danych osobowych

Jako Administrator będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celach związanych z organizacją i przeprowadzeniem przetargu oraz w celu ewentualnego zawarcia umowy dzierżawy/sprzedaży, jej realizacji, dokonywania rozliczeń, windykacji należności i zawarcia innych umów w związku z realizacją tej umowy, a także w celach związanych z obowiązkiem ewidencji korespondencji kierowanej z/do KOWR i w celu obowiązku archiwizacji dokumentacji, zawarte we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie oraz pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcie umowy po rozstrzygnięciu przetargu, w związku z realizacją zadań KOWR określonych w ustawie z dnia 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U.z 2020 r. poz 396 z późn. zm.) i aktach wykonawczych do niej wydanych i jest niezbędne do wypełnienia obowiązków prawnych ciążyących na KOWR w związku z wykonywaniem zadań realizowanych w interesie publicznym a także w związku z podjęciem przez Panią/Pana działań przed ewentualnym zawarciem umowy dzierżawy/sprzedaży.

Pani/Pana dane w zakresie danych identyfikacyjnych i danych kontaktowych zawarte w kwestionariuszu, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego ogłoszenia, będą przetwarzane przez Administratora w celu potwierdzenia Pani/Pana tożsamości w przypadku przeprowadzania przetargów z użyciem środków komunikacji elektronicznej oraz w celach związanych z nawiązaniem z Panią/Panem kontaktu w sprawach dotyczących organizacji i przeprowadzenia przetargu w tej formie oraz w celu kontaktu w sprawach związanych z ewentualnym zawarciem umowy dzierżawy/sprzedaży.

W przypadku przeprowadzania przetargów z użyciem środków komunikacji elektronicznej przetwarzanie przez Administratora wizerunków uczestników przetargu jest niezbędne do przeprowadzania przetargu w tej formie i jest zgodne z prawem w oparciu o przesłanki legalności ich przetwarzania, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b, c i e RODO ponieważ jest niezbędne do wypełnienia obowiązków prawnych ciążyących na KOWR w związku z wykonywaniem zadań realizowanych w interesie publicznym a także w związku z podjęciem przez Panią/Pana działań przed ewentualnym zawarciem umowy dzierżawy/sprzedaży.

4) Okres przetwarzania danych osobowych

Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji celów określonych w pkt. 3), dla których zostały one pozyskane przez Administratora.

Pani/Pana dane osobowe zawarte we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie i pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcie umowy po rozstrzygnięciu przetargu będą przetwarzane przez okres przewidziany przepisami prawa, w tym przez okres przechowywania dokumentacji określony w przepisach powszechnych i uregulowaniach wewnętrznych KOWR w zakresie archiwizacji dokumentów, oraz okres przedawnienia roszczeń przysługujących KOWR i w stosunku do niego.

Pani/Pana wizerunek przetwarzany będzie przez Administratora wyłącznie w czasie rzeczywistym w trakcie przeprowadzania przetargu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej i nie będzie utrwalany przez Administratora.

5) Odbiorcy danych osobowych

Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym podmiotom, jeżeli obowiązek taki będzie wynikać z przepisów prawa.

Do danych ww. oferentów i dzierżawcy/nabywcy mogą też mieć dostęp podmioty przetwarzające dane w naszym imieniu, np. podmioty świadczące usługi informatyczne, usługi niszczenia dokumentów, archiwizacji, jak również inni administratorzy danych osobowych przetwarzający dane we własnym imieniu, np. podmioty prowadzące działalność pocztową lub kurierską.

6) Prawa osób, których dane dotyczą:

Zgodnie z RODO, każdej osobie, której dane przetwarzamy w celach określonych powyżej przysługuje:

- 1) prawo dostępu do swoich danych osobowych i otrzymania ich kopii;
- 2) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych;
- 3) prawo do usunięcia danych osobowych, w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub w ramach sprawowania władzy publicznej;
- 4) prawo do ograniczenia przetwarzania danych, przy czym przepisy odrębne mogą wyłączyć możliwość skorzystania z tego praw, Jeżeli chce Pani/Pan skorzystać z któregokolwiek z tych uprawnień prosimy o kontakt z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, wskazany w pkt 2 lub pisemnie na adres naszej siedziby, wskazany powyżej.

Posiada Pani/Pani prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

7) Informacja o wymogu/dobrowolności podania danych osobowych

Podanie przez oferentów danych osobowych ma charakter dobrowolny, ale jest niezbędne do udziału w przetargu i zawarcia umowy po jego rozstrzygnięciu, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U.z 2020 r. poz 396) i aktów wykonawczych do niej wydanych.

W przypadku przeprowadzania przetargów z użyciem środków komunikacji elektronicznej przetwarzanie przez Administratora wizerunków uczestników przetargu jest niezbędne do udziału w przetargu przeprowadzanego w tej formie.

8) Zautomatyzowane podejmowanie decyzji

KOWR nie będzie podejmował decyzji wobec osób, których dane przetwarza w sposób zautomatyzowany, w tym decyzji będących wynikiem profilowania.

9) Przekazywanie danych do państw trzecich

W związku z użyciem środków komunikacji elektronicznej wizerunek uczestników przetargu może być przetwarzany w czasie rzeczywistym w państwach trzecich w związku z tym, że serwery podmiotu udostępniającego aplikację Zoom zlokalizowane są w państwach trzecich.

W pozostałym zakresie KOWR nie przewiduje przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (tj. państwa, które nie należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmującego Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię), ani do organizacji międzynarodowych.